

รายงานผลการดำเนินงาน

ตามแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์
ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 – 2570)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้าน
การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 – 2570)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กรกฎาคม 2567

คำนำ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในฐานะอนุกรรมการ และเลขานุการคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร ภายใต้คณะกรรมการ พัฒนาระบบการบริหารจัดการขนส่งสินค้าและบริการของประเทศ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 - 2570) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาระบบโลจิสติกส์สาขาเกษตรที่เชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย พ.ศ. 2566 - 2570 โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์เกษตรของภูมิภาคอาเซียน

การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 - 2570) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 หน่วยงานภาครัฐ ได้มีการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานและในรูปแบบโครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องตามประเด็นและแนวทางการพัฒนาภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ทั้งการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการในการบริหารจัดการโลจิสติกส์เกษตร การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์เกษตร ตลอดจนการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการขับเคลื่อนโลจิสติกส์ภาคการเกษตร ซึ่งรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จัดทำขึ้นเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบความก้าวหน้าและทิศทางการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร รวมทั้งมองเห็นโอกาสในการปรับปรุงการดำเนินงาน และปิดช่องว่างการพัฒนาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแผนปฏิบัติการฯ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กรกฎาคม 2567

ก	คำนำ
ข	สารบัญ
1	ส่วนที่ 1 บทสรุปผู้บริหาร
3	ส่วนที่ 2 สารสำคัญของแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 - 2570)
7	ส่วนที่ 3 ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 - 2570) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
7	3.1 ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 - 2570) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
12	3.2 ผลการดำเนินงานตามประเด็นการพัฒนาภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 - 2570) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
21	ภาคผนวก การติดตามผลการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 - 2570) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 - 2570) มีเป้าหมายเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพโลจิสติกส์ภาคการเกษตร ภายใต้วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์เกษตรของภูมิภาคอาเซียน” มี 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ ต้นทุนโลจิสติกส์สินค้าเกษตรที่สำคัญต่อยอดขายลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ต่อปี มูลค่าการดำเนินธุรกิจรวมของสหกรณ์เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ต่อปี และการอำนวยความสะดวกและให้บริการด้านโลจิสติกส์เกษตรเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดร้อยละ 100 โดยได้กำหนดประเด็นการพัฒนา 3 ประเด็น และกำหนดชี้วัดย่อยในแต่ละประเด็นการพัฒนา ดังนี้ ประเด็นการพัฒนาที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการในการบริหารจัดการโลจิสติกส์เกษตร มีตัวชี้วัดย่อย 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) สหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับ 1 และ 2 อย่างน้อยร้อยละ 95 2) วิสาหกิจชุมชนและกลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็งร้อยละ 30 และ 3) อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปขยายตัวร้อยละ 4 ต่อปี ประเด็นการพัฒนาที่ 2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์เกษตร มีตัวชี้วัดย่อย 1 ตัวชี้วัด คือ ด้านสินค้าเกษตร (พืช ประมง ปศุสัตว์) ได้รับการพัฒนาให้ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับจากต่างประเทศ จำนวน 134 แห่ง และประเด็นการพัฒนาที่ 3 ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการขับเคลื่อนโลจิสติกส์ภาคการเกษตร มีตัวชี้วัดย่อย 1 ตัวชี้วัด คือ มูลค่าผลผลิตของฟาร์ม/แปลงที่นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ ทั้งพืช ปศุสัตว์ ประมง เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 4 ต่อปี

ในปี 2566 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการที่สนับสนุนการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตรแล้ว จำนวน 20 โครงการ จาก 10 หน่วยงาน ได้แก่ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมการข้าว กรมปศุสัตว์ กรมประมง สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ การยางแห่งประเทศไทย สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ดังนี้

1) ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 - 2570) จำนวน 3 ตัวชี้วัด สามารถแบ่งผลการดำเนินงานออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ (1) ตัวชี้วัดที่บรรลุเป้าหมายแล้ว จำนวน 1 ตัวชี้วัด คือ การอำนวยความสะดวกและให้บริการด้านโลจิสติกส์เกษตรเป็นไปตาม ระยะเวลาที่กำหนด ร้อยละ 100 (2) ตัวชี้วัดที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย จำนวน 1 ตัวชี้วัด คือ มูลค่าการดำเนินธุรกิจรวมของสหกรณ์เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 3 ต่อปี โดยสหกรณ์เป้าหมายมีมูลค่าการดำเนินธุรกิจ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.78 และ (3) ตัวชี้วัดที่มีข้อมูลฐานเพื่อใช้เปรียบเทียบผลการบรรลุเป้าหมายในปีต่อไป จำนวน 1 ตัวชี้วัด คือ ต้นทุนโลจิสติกส์สินค้าเกษตรที่สำคัญต่อยอดขายลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ต่อปี ซึ่งมีข้อมูลต้นทุนโลจิสติกส์สินค้าข้าวขาวต่อยอดขาย ร้อยละ 4.42

2) ตัวชี้วัดย่อยภายใต้ประเด็นการพัฒนาภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 - 2570) จำนวน 5 ตัวชี้วัด สามารถแบ่งผลการดำเนินงานตัวชี้วัดออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ (1) ตัวชี้วัดที่บรรลุเป้าหมายแล้ว จำนวน 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ (1.1) วิสาหกิจชุมชนและกลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง ร้อยละ 30 (1.2) ด้านสินค้าเกษตร (พืช ประมง ปศุสัตว์) ได้รับการพัฒนาให้ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับจากต่างประเทศ จำนวน 134 แห่ง และ (1.3) มูลค่าผลผลิตของฟาร์ม/แปลงที่นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ทั้งพืช ปศุสัตว์ ประมง เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 4 ต่อปี และ (2) ตัวชี้วัดที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย จำนวน 2 ตัวชี้วัด ได้แก่ (2.1) สหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับ 1 และ 2 อย่างน้อยร้อยละ 95 โดยสหกรณ์ภาคการเกษตรชั้น 1 และ 2 มีจำนวน 1,477 แห่ง จากทั้งหมด 3,366 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 43.88 และ (2.2) อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปขยายตัวร้อยละ 4 ต่อปี โดยมีอัตราขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ อยู่ที่ร้อยละ 2.5

3) ผลการดำเนินงานตามประเด็นการพัฒนาภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 - 2570) ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการในการบริหารจัดการโลจิสติกส์เกษตร ด้วยการจัดอบรมหลักสูตรการประยุกต์ใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อการตลาดของสหกรณ์ (Platform device and data-driven) และความรู้เกี่ยวกับการส่งออกสินค้าเกษตร พัฒนาสหกรณ์ให้มีความเข้มแข็งด้วยการแนะนำ ส่งเสริม กำกับดูแล และพัฒนาการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ตามแผนงาน/โครงการและแนวทางการบริหารกิจการของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ตลอดจนการจัดอบรมหลักสูตรธุรกิจเกษตรและการบริหารจัดการธุรกิจเกษตรแบบมืออาชีพ ตลอดจนพัฒนาความรู้และศักยภาพในการจัดการธุรกิจเกษตรและโลจิสติกส์ให้กับเจ้าหน้าที่ตลาดเกษตรกร และตลาดเกษตรกรออนไลน์ทั่วประเทศ

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์เกษตร ด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ ณ ด่านสินค้าเกษตร และพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์ให้เชื่อมโยงไร้รอยต่อ รวมทั้งเจรจาและปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์สินค้าเกษตร เพื่ออำนวยความสะดวกด้านการขนส่งสินค้าข้ามพรมแดน รวมทั้งการทบทวนปรับปรุงมาตรฐานการให้บริการ ลดขั้นตอน และระยะเวลาการให้บริการ การนำระบบเชื่อมโยงค่าขอกกลางและระบบสนับสนุนใบอนุญาตและใบรับรองผ่านอินเทอร์เน็ต เพื่อลดขั้นตอนและระยะเวลาในการติดต่อหน่วยงาน ตลอดจนการก่อสร้างอาคารรวบรวมและคัดบรรจุผลผลิตทางการเกษตรที่มีการบริหารงานโดยสถาบันเกษตรกร

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการขับเคลื่อนโลจิสติกส์ภาคการเกษตร โดยรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำงานข้อมูลโลจิสติกส์เกษตร และศึกษากิจกรรมและต้นทุนโลจิสติกส์ตั้งแต่กระบวนการหลังการเก็บเกี่ยวข้าวจนถึงการขนส่งข้าวเปลือกไปยังแหล่งรับซื้อเพื่อพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพโลจิสติกส์สินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศ และพัฒนาระบบการให้บริการโลจิสติกส์เกษตรผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยสร้างความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าส่งออก และโลจิสติกส์ ในการพัฒนาการให้บริการออกใบอนุญาต/ใบรับรองสินค้า ครอบคลุมทั้งในประเทศและสามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับประเทศคู่ค้า เพิ่มประสิทธิภาพระบบให้บริการด้านการจัดการใบอนุญาตสำหรับผู้ประกอบการสินค้าเกษตร (TAS-License) เพื่อยกระดับบริการภาครัฐ

ทั้งนี้ การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยระยะเวลาในการขับเคลื่อนและการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง สำหรับผลการดำเนินงานปีแรกของแผนปฏิบัติการฯ พบว่า มีความก้าวหน้า และมีหลายแนวทางที่ได้มีการกำหนดแผนงาน/โครงการรองรับและเริ่มดำเนินการแล้ว อย่างไรก็ตาม ประเด็นการพัฒนาในระยะต่อไป ควรให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการต่อยอดและการขับเคลื่อนการพัฒนาในแนวทางที่ได้ดำเนินการในระยะที่ผ่านมาอย่างต่อเนื่อง และมุ่งเน้นผลักดันประเด็นที่ยังไม่ได้ดำเนินการอย่างจริงจัง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ อาทิ มุ่งเน้นการเสริมสร้างศักยภาพและยกระดับสถาบันเกษตรกรให้เป็นกลไกในการบริหารจัดการและเชื่อมโยงภาคีเครือข่าย สนับสนุนองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์เกษตรให้เกษตรกร สถาบันเกษตรกร บูรณาการและผลักดันการใช้กลไกภาครัฐทำหน้าที่ด้านการตลาดและให้บริการด้านโลจิสติกส์เกษตร พร้อมทั้งสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์เกษตรแก่สถาบันเกษตรกร เพื่อยกระดับศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตร รวมทั้งจัดทำระบบฐานข้อมูลที่ครอบคลุมทุกมิติ และสอดคล้องกับการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศ

ส่วนที่ 2

สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบ โลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 - 2570)

ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์เกษตรของภูมิภาคอาเซียน

ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพโลจิสติกส์ภาคการเกษตร

1. ต้นทุนโลจิสติกส์สินค้าเกษตรที่สำคัญต่อยอดขาย ลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ต่อปี
2. มูลค่าการค้าเงินธุรกิจรวบรวมของสหกรณ์ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ต่อปี
3. การอำนวยความสะดวกและให้บริการด้านโลจิสติกส์เกษตรเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดร้อยละ 100

ประเด็นการพัฒนาที่ 1

สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร สถาบันเกษตรกร
และผู้ประกอบการ ในการบริหารจัดการโลจิสติกส์เกษตร

- ตัวชี้วัดย่อย
- สหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับ 1 และ 2 อย่างน้อย ร้อยละ 95
  - วิสาหกิจชุมชนและกลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง ร้อยละ 30
  - อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปขยายตัวร้อยละ 4 ต่อปี

แนวทางการพัฒนาที่ 1

ยกระดับสถาบันเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งให้เป็นผู้ประกอบการโลจิสติกส์เกษตร โดยสามารถประกอบธุรกิจรวบรวมผลผลิต เคลื่อนย้ายวัตถุดิบด้วยบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม ให้บริการแปรรูปผลผลิต จัดเก็บ และกระจายสินค้าเกษตรได้อย่างรวดเร็ว เป็นไปตามมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับ รวมถึงส่งเสริมให้สถาบันเกษตรกรที่เป็นผู้ประกอบการโลจิสติกส์เกษตรสร้างแบรนด์เป็นของตนเอง และขยายช่องทางการตลาด ด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนการเป็นผู้ประกอบการโลจิสติกส์เกษตร

แนวทางการพัฒนาที่ 2

สนับสนุนองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโลจิสติกส์เกษตรให้กับเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร โดยให้ความสำคัญกับกิจกรรมการรวบรวม คัดแยก เคลื่อนย้าย จัดเก็บ และกระจายสินค้า รวมถึงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อลดการสูญเสีย การพัฒนาทักษะการบริหารจัดการฟาร์ม ตั้งแต่กิจกรรมหลังการเก็บเกี่ยว การแปรรูปสินค้าเกษตร และการขนส่งผลผลิตจนถึงมือผู้บริโภคปลายทาง เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิตสินค้าเกษตร

แนวทางการพัฒนาที่ 3

สร้างและพัฒนาเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรต้นแบบ ให้เป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์เกษตรตั้งแต่กิจกรรมการรวบรวม การเคลื่อนย้าย การคัดแยก การจัดเก็บสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐาน กระบวนการยืดอายุสินค้าเกษตร ด้วยบรรจุภัณฑ์ การแปรรูปสินค้าเกษตร การขนส่งและกระจายสินค้าอย่างถูกวิธีเพื่อลดการสูญเสียระหว่างทาง เพื่อให้เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร เข้าใจและเข้าถึงองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์เกษตรอย่างแพร่หลาย ซึ่งสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้เพื่อลดต้นทุนการสูญเสียระหว่างทาง และสร้างมูลค่าเพิ่มของธุรกิจเกษตรได้อย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนาที่ 4

พัฒนาบุคลากรด้านโลจิสติกส์ให้มียุทธศาสตร์ความรู้ด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร

โดยเน้นการพัฒนาบุคลากรภาครัฐให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมโลจิสติกส์เกษตร ความจำเป็น ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์เกษตร รวมถึงกระบวนการวางแผน และการบริหารจัดการโซ่อุปทานโลจิสติกส์สินค้าเกษตร เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการทำงานด้านโลจิสติกส์เกษตรให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยร่วมมือกับภาคเอกชนที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์เป็นอย่างดี มาสนับสนุนและต่อยอดทางความคิดให้กับบุคลากรภาครัฐและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์เกษตร

ประเด็นการพัฒนาที่ 2

พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์เกษตร

ตัวชี้วัดย่อย ■ ด้านสินค้าเกษตร (พืช ประมง ปศุสัตว์) ได้รับการพัฒนาให้ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับจากต่างประเทศ จำนวน 134 แห่ง

แนวทางการพัฒนาที่ 1

สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์เกษตร อาทิ ห้องเย็น

โกดังเก็บสินค้า และรถโพล์คลิฟท์ ให้แก่สถาบันเกษตรกรเพื่อสนับสนุนให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

แนวทางการพัฒนาที่ 2

ยกระดับศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรของสถาบันเกษตรกร และสร้างเครือข่าย

สถาบันเกษตรกรให้เป็นฐานการรวบรวม กระจาย และเป็นจุดเชื่อมต่อการขนส่งสินค้าเกษตรที่สำคัญในภูมิภาค โดยพัฒนาสถาบันเกษตรกรที่มีความพร้อมให้เป็นศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรที่สามารถติดตามสินค้าเกษตรได้ตลอดการขนส่ง พร้อมทั้งขยายเครือข่ายสถาบันเกษตรกรให้เป็นจุดรับส่งสินค้าเกษตร (Drop - off) ของจังหวัดและชุมชน เพื่อกระจายสินค้าไปยังผู้บริโภคปลายทางได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพรองรับการเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ของประเทศและเป็นจุดเชื่อมต่อที่สำคัญของภูมิภาคอาเซียน

แนวทางการพัฒนาที่ 3

พัฒนาตลาดกลางและเชื่อมโยงตลาดระดับต่าง ๆ โดยสนับสนุนให้มีการใช้ประโยชน์

จากตลาดกลางของสหกรณ์ที่มีอยู่ให้เต็มประสิทธิภาพ และสร้างกลไกเชื่อมโยงเครือข่ายตลาดระดับต่าง ๆ ของภาครัฐและเอกชนทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ให้กับเกษตรกร อาทิ ตลาดสหกรณ์ ตลาดเกษตรกร ตลาดท้องถิ่นและตลาดชุมชน พร้อมทั้งส่งเสริมให้เอกชนลงทุนพัฒนาตลาดกลางรองรับผลผลิตทางการเกษตร

แนวทางการพัฒนาที่ 4

บูรณาการและผลักดันการใช้กลไกภาครัฐ อาทิ องค์กรตลาดเพื่อเกษตรกร องค์กร

คลังสินค้า ทำหน้าที่ด้านการตลาดและให้บริการด้านโลจิสติกส์เกษตร ตลอดจนส่งเสริมการขายสินค้าเกษตรแบบออนไลน์และออฟไลน์ ตลอดจนจัดงานแสดงสินค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ

แนวทางการพัฒนาที่ 5

ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์เกษตร เพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางการค้าของภูมิภาคอาเซียน โดยเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ ณ ด่านสินค้าเกษตร ด้วยการลดขั้นตอน-กระบวนการด้านพิธีการศุลกากร และลดระยะเวลาการเคลื่อนย้ายสินค้าผ่านด่าน ตลอดจนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์เกษตรให้เชื่อมโยงไร้รอยต่อ จัดตั้งศูนย์บริการด้านการเกษตร (Agricultural Service Provider: ASP) และสนับสนุนให้มีศูนย์กลางโลจิสติกส์สินค้าเกษตรครบวงจรของภูมิภาค (Hub & Spoke) เพื่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายและการขนส่งสินค้าเกษตรอย่างต่อเนื่องหลายรูปแบบ (Multimodal Transportation) ครอบคลุมการขนส่งทางน้ำ ทางบก ทางรถไฟ และทางอากาศภายในประเทศและเชื่อมโยงระหว่างประเทศให้เป็นไป ด้วยความสะดวก รวดเร็ว และลดการสูญเสียระหว่างทางได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนาที่ 6

เจรจาและปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์สินค้าเกษตรตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกด้านการขนส่งสินค้าข้ามพรมแดนรองรับการเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ของภูมิภาค เช่น การเพิ่มด่านในพิธีสารว่าด้วยการนำเข้าส่งออกสินค้าเกษตรรายสินค้า และความร่วมมือในการสร้างจุดตรวจร่วม เพื่อตรวจปล่อยสินค้าบริเวณชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เป็นต้น

ประเด็นการพัฒนาที่ 3

ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการขับเคลื่อน โลจิสติกส์ภาคการเกษตร

ตัวชี้วัดย่อย ■ มูลค่าผลผลิตของฟาร์ม/แปลงที่นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ทั้งพืช ปศุสัตว์ ประมง เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 4 ต่อปี

แนวทางการพัฒนาที่ 1

จัดทำระบบฐานข้อมูลที่ครอบคลุมทุกมิติและสอดคล้องกับการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนและการบริหารจัดการโลจิสติกส์ภาคการเกษตร โดยสนับสนุนเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรจัดเก็บข้อมูลต้นทุนโลจิสติกส์เกษตร รวมทั้งพัฒนาแอปพลิเคชันรองรับการจัดเก็บข้อมูล

แนวทางการพัฒนาที่ 2

พัฒนาระบบการให้บริการโลจิสติกส์เกษตรผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการด้านการนำเข้า-ส่งออกสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบ National Single Window (NSW) ที่เชื่อมโยงข้อมูลหน่วยงานภาครัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศ ในรูปแบบภาครัฐสู่ภาครัฐ (Government to Government: G2G) ภาครัฐสู่ภาคธุรกิจ (Government to Business: G2B) และภาคธุรกิจสู่ภาคธุรกิจ (Business to Business: B2B) เพื่อให้สามารถดำเนินพิธีการข้ามพรมแดนแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (Single Stop Inspection – SSI) ทั้งในเรื่องของพิธีการศุลกากร การตรวจกักกันพืชและสัตว์ (Custom Immigration Quarantine – CIQ) ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้สามารถเคลื่อนย้ายสินค้าผ่านแดนได้อย่างรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า

แนวทางการพัฒนาที่ 3

ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมมาใช้ในการอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์เกษตร อาทิ การขนส่งด้วยระบบควบคุมอุณหภูมิด้วยโซ่ความเย็น (Cold Chain) และระบบติดตาม (Global Positioning System: GPS) การนำปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) และแอปพลิเคชันต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการคลังสินค้าและการขนส่ง การพัฒนาตลาดออนไลน์เชื่อมโยงกับกระทรวงพาณิชย์ รวมทั้งสนับสนุนให้ภาคเอกชนใช้ระบบดิจิทัลในการโอนเงินซื้อขายสินค้าและการตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตร เช่น Blockchain เป็นต้น

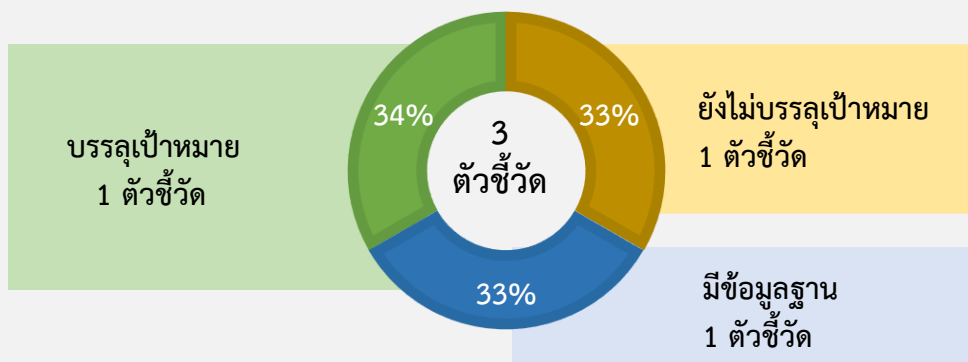
แนวทางการพัฒนาที่ 4

ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์เกษตร รวมทั้งการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการหลังการเก็บเกี่ยว การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การขนส่งและการเก็บรักษา เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการลดการสูญเสีย และการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

3.1 ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 – 2570) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

การพัฒนาาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตรของประเทศไทย ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์เกษตร รวมทั้งส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการขับเคลื่อนโลจิสติกส์ภาคการเกษตร นำมาซึ่งโอกาสในการยกระดับและพัฒนาความสามารถของเกษตรกรสถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการในการบริหารจัดการโลจิสติกส์เกษตร โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการขับเคลื่อนกิจกรรมหรือโครงการ ตลอดจนการพัฒนาและปรับปรุงการทำงานตามภารกิจของหน่วยงานเพื่อสนับสนุนการบรรลุวิสัยทัศน์และเป้าหมายของแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 - 2570) ที่ได้กำหนดให้มีตัวชี้วัดรวม 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ต้นทุนโลจิสติกส์สินค้าเกษตรที่สำคัญต่อยอดขายลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ต่อปี 2) มูลค่าการดำเนินธุรกิจรวบรวมของสหกรณ์เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ต่อปี และ 3) ความสามารถในการให้บริการด้านโลจิสติกส์เกษตรเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดร้อยละ 100 โดยมีสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมวิชาการเกษตร กรมประมง และกรมปศุสัตว์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบจัดเก็บตัวชี้วัดดังกล่าว

จากการประมวลผลการดำเนินงานตัวชี้วัดตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 – 2570) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ทั้ง 3 ตัวชี้วัด พบว่า มีตัวชี้วัดที่บรรลุเป้าหมายแล้ว จำนวน 1 ตัวชี้วัด คือ การอำนวยความสะดวกและให้บริการด้านโลจิสติกส์เกษตรเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดร้อยละ 100 สำหรับตัวชี้วัดที่ยังไม่บรรลุเป้าหมาย มีจำนวน 1 ตัวชี้วัด คือ มูลค่าการดำเนินธุรกิจรวบรวมของสหกรณ์ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ต่อปี ส่วนตัวชี้วัดที่มีข้อมูลฐานเพื่อใช้เปรียบเทียบผลการบรรลุเป้าหมายในปีต่อไป มีจำนวน 1 ตัวชี้วัด คือ ต้นทุนโลจิสติกส์สินค้าเกษตรที่สำคัญต่อยอดขายลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ต่อปี

ตัวชี้วัดที่ 1 ต้นทุนโลจิสติกส์สินค้าเกษตรที่สำคัญต่อยอดขายลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ต่อปี

หน่วยงานรับผิดชอบ : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ข้อมูลฐาน ปี 2565 (Baseline)	ข้อมูลปี 2566
-	สินค้าข้าว ร้อยละ 4.42

สถานการณ์เทียบกับค่าเป้าหมาย
มีข้อมูลฐาน

การดำเนินงานที่ผ่านมา :

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา เกษตรกรต้องเผชิญกับปัญหาราคาสินค้าเกษตรที่มีความผันผวน ขณะเดียวกันราคาปัจจัยการผลิตและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่กระบวนการผลิต การเก็บเกี่ยว จนถึงการนำผลผลิตไปจำหน่ายให้กับแหล่งรับซื้อ โดยมีกิจกรรมที่ก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายกับเกษตรกรและส่งผลกระทบต่อต้นทุนบางประเภทสูงเกินความจำเป็น อาทิ ต้นทุนการขนส่ง ต้นทุนการสูญเสีย ต้นทุนการเก็บรักษา และต้นทุนการบริหารจัดการ ซึ่งต้นทุนเหล่านี้ คือ ต้นทุนโลจิสติกส์สินค้าเกษตร โดยหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 - 2570) เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพโลจิสติกส์ภาคการเกษตรโดยการเสริมศักยภาพเกษตรกร/สถาบันเกษตรกร/ผู้ประกอบการในการบริหารจัดการโลจิสติกส์เกษตร ตลอดจนการเชื่อมโยงตลาดระหว่างเกษตรกรกับผู้รับซื้อผลผลิตทางการเกษตร รวมถึงการพัฒนาระบบการเชื่อมโยงข้อมูลการออกใบอนุญาต/ใบรับรองผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อลดค่าใช้จ่ายของผู้ใช้บริการ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลต้นทุนโลจิสติกส์สินค้าเกษตรที่สำคัญต่อยอดขาย ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เป็นปีแรก โดยเริ่มดำเนินการจัดเก็บข้อมูลต้นทุนโลจิสติกส์สินค้าข้าว รอบการผลิตปี 2565 ในพื้นที่ภาคกลาง และภาคเหนือ (จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 ราย) ซึ่งเป็นแหล่งปลูกข้าวที่สำคัญของประเทศ โดยมีปริมาณผลผลิตข้าวเจ้ารวมกันประมาณร้อยละ 60 ของปริมาณผลผลิตข้าวเจ้ารวมของประเทศ ซึ่งได้ศึกษากิจกรรมโลจิสติกส์ตั้งแต่กระบวนการหลังการเก็บเกี่ยวข้าวจนถึงการขนส่งข้าวเปลือกไปยังแหล่งรับซื้อที่ส่งผลกระทบต่อต้นทุนโลจิสติกส์สินค้าข้าว เพื่อให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดนโยบายและมาตรการสำหรับการบริหารจัดการโลจิสติกส์สินค้าข้าวให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งจัดทำตัวชี้วัดเพื่อสะท้อนถึงผลการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของภาคการเกษตร และเชื่อมโยงไปสู่ฐานข้อมูลระบบโลจิสติกส์ของประเทศ ทั้งนี้ ต้นทุนโลจิสติกส์สินค้าเกษตรที่สำคัญ (ข้าวขาว) มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 4,396,151 บาท ประกอบด้วย ต้นทุนการบริหารจัดการ 2,893,356 บาท ต้นทุนการขนส่ง 1,340,859 บาท และต้นทุนการสูญเสีย 161,936 บาท คิดเป็นร้อยละ 65.82, 30.50, และ 3.68 ของต้นทุนโลจิสติกส์สินค้าข้าวของเกษตรกร ตามลำดับ ส่งผลให้มีต้นทุนโลจิสติกส์สินค้าข้าวต่อยอดขาย ร้อยละ 4.42 ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะนำไปใช้เป็นข้อมูลฐานสำหรับเปรียบเทียบผลการบรรลุเป้าหมายในปีถัดไป

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลการบรรลุเป้าหมาย :

1. ความผันผวนของราคาน้ำมันโลกส่งผลกระทบต่อต้นทุนโลจิสติกส์โดยเฉพาะการขนส่งผลผลิตทางการเกษตรของเกษตรกร
2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับระบบโลจิสติกส์ อาทิ ระบบคมนาคมขนส่ง และคลังสินค้า ตลอดจนการอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์ทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ให้บริการโลจิสติกส์ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มในแต่ละกิจกรรมโลจิสติกส์และสนับสนุนการลดต้นทุนโลจิสติกส์ของเกษตรกร

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย :

หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ควรสนับสนุนองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์เกษตร ตลอดจนการรวมกลุ่ม/สร้างเครือข่ายเกษตรกร เพื่อยกระดับการบริหารจัดการและลดต้นทุนโลจิสติกส์เกษตร

ตัวชี้วัดที่ 2 มูลค่าการดำเนินธุรกิจรวบรวมของสหกรณ์ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ต่อปี

หน่วยงานรับผิดชอบ : กรมส่งเสริมสหกรณ์

ข้อมูลฐาน ปี 2565 (Baseline)	ข้อมูลปี 2566
- (4,639.28 ล้านบาท)	เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.78 (4,675.66 ล้านบาท)

สถานการณ์เทียบกับค่าเป้าหมาย
ยังไม่บรรลุเป้าหมาย

หมายเหตุ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้กำหนดค่าเป้าหมายตัวชี้วัดมูลค่าการดำเนินธุรกิจรวบรวมของสหกรณ์เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 1 ต่อปี

การดำเนินงานที่ผ่านมา :

กรมส่งเสริมสหกรณ์ดำเนินงานโครงการยกระดับสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า เพื่อพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้มีการบริหารจัดการธุรกิจแบบมืออาชีพ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ อุปกรณ์/เครื่องมือ/เครื่องจักร และการคำนวณต้นทุนการผลิต สร้างเครือข่ายผู้ผลิต พร้อมจัดทำแผนบริหารจัดการสินค้าเกษตรจากแหล่งผลิต (แปลงเกษตรกร เกษตรกรสมาชิก สถาบันเกษตรกร) เข้าสู่กระบวนการรวบรวมและแปรรูป มีการประยุกต์ใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อการตลาดของสหกรณ์ ให้มีความรู้เกี่ยวกับการส่งออกสินค้าเกษตร และเชื่อมโยงเครือข่ายการตลาดของสหกรณ์ ปี 2566 สหกรณ์เป้าหมายจำนวน 63 แห่ง มีมูลค่าการดำเนินธุรกิจรวบรวม 4,675,655,252.54 บาท เพิ่มขึ้นจากปี 2565 จำนวน 36,379,925.28 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.78

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย :

เกษตรกรไม่สามารถควบคุมปริมาณและคุณภาพของผลผลิตได้ในแต่ละเดือนหรือรอบการผลิต เนื่องจากปริมาณผลผลิตขึ้นอยู่กับสภาพภูมิอากาศ โรคระบาดของพืชและปศุสัตว์ ซึ่งช่วงต้นปี 2566 เกษตรกรประสบปัญหาฝนตกหนักและลมแรง ทำให้ดอกและผลผลิตร่วงหล่น และช่วงกลางปีเกิดปัญหาภัยแล้ง ส่งผลต่อการเจริญเติบโตและความสมบูรณ์ของผลผลิต ประกอบกับราคาปัจจัยการผลิตมีราคาสูง ทำให้เกษตรกรมีการปรับลดหรือเปลี่ยนการใช้ปัจจัยการผลิต ส่งผลต่อผลผลิตที่มีปริมาณลดลง และปัญหาคุณภาพผลผลิตไม่สม่ำเสมอ จึงทำให้ผลผลิตมีราคาไม่สม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย :

เนื่องจากปรากฏการณ์เอลนีโญยังคงอยู่ อาจทำให้เกิดภัยแล้งรุนแรง ส่งผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตร ประกอบกับราคาปัจจัยการผลิตที่ยังคงอยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะปุ๋ย วัตถุดิบอาหารสัตว์และน้ำมันเชื้อเพลิง ทำให้เกษตรกรมีต้นทุนในการผลิตเพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อปริมาณผลผลิต ราคาผลผลิต และความสามารถในการแข่งขันทางการค้า จึงคาดว่ามูลค่าการดำเนินธุรกิจรวบรวมของสหกรณ์จะไม่สามารถเพิ่มขึ้นได้ตามเป้าหมาย ดังนั้นเพื่อลดผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตร ควรมีการบริหารจัดการน้ำ และให้ความรู้เกี่ยวกับการลดต้นทุนการผลิตให้แก่สมาชิกสหกรณ์

ตัวชี้วัดที่ 3 การอำนวยความสะดวกและให้บริการด้านโลจิสติกส์เกษตรเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดร้อยละ 100

หน่วยงานรับผิดชอบ : กรมวิชาการเกษตร กรมประมง กรมปศุสัตว์

ข้อมูลฐาน ปี 2565 (Baseline)	ข้อมูลปี 2566
- พืช ร้อยละ 100	ร้อยละ 100
- ประมง ร้อยละ 83.5	ร้อยละ 100
- ปศุสัตว์ N/A	ร้อยละ 96.59

สถานการณ์เทียบกับค่าเป้าหมาย
บรรลุเป้าหมาย

พืช

การดำเนินงานที่ผ่านมา :

ปี 2565 ไบรรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับสินค้าส่งออกทุกรายการทุกประเทศเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ คิดเป็นร้อยละ 100

ปี 2566 สามารถส่งข้อมูลการรับรองสุขอนามัยพืชแบบอิเล็กทรอนิกส์ผ่าน National Single Window (NSW) ไปยัง ePhyto Hub และ ASEAN Single Window (ASW) เพื่อเตรียมความพร้อมในการแลกเปลี่ยนกับกับประเทศคู่ค้า เพื่อประกอบการตรวจปล่อย ณ ประเทศปลายทาง คิดเป็นร้อยละ 100

ทั้งนี้ กรมวิชาการเกษตรได้ดำเนินการออกแบบและพัฒนาโครงสร้างข้อมูลไบรรับรองสุขอนามัยพืชแบบอิเล็กทรอนิกส์ ตามมาตรฐาน ISPM12 ผ่าน NSW ไปยัง IPPC Hub และ ASW โดยการแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่าน IPPC Hub ปัจจุบันอยู่ระหว่างทดสอบรับ-ส่งข้อมูล e-Phyto Certificate กับ 9 ประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา อาร์เจนตินา ฟิจิ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ชิลี ฝรั่งเศส เกาหลีใต้ และโมร็อกโก ส่วนการแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่าน ASW ปัจจุบันสามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับอินโดนีเซียได้แล้ว

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมาย :

การปรับปรุงโครงสร้างข้อมูลไบรรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ (e-Phyto Certificate) ให้เป็นรูปแบบสากล และสามารถแลกเปลี่ยนกับประเทศคู่ค้าได้ มีประเด็นท้าทาย ดังนี้

1. การเชื่อมโยงข้อมูลให้สามารถรองรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับประเทศคู่ค้าผ่าน NSW ในรูปแบบ ePhyto Hub, XML gateway (Point to Point)
2. การตอบกลับข้อมูล (response message) สำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลไบรรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ในการนำเข้า และส่งออก
3. การตรวจสอบย้อนกลับ (e-Tracking) ของไบรรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ (e-Phyto Certificate)

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย :

1. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการปรับเปลี่ยน/พัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบันเพื่อให้เกิดความทันสมัย
2. ดำเนินการเชื่อมต่อทางเทคนิคและการแลกเปลี่ยนข้อมูลไบรรับรองระหว่างประเทศ ประกอบด้วย ด้านไอที เทคนิคเงื่อนไขการนำเข้าส่งออกระหว่างประเทศ และการเจรจาเพื่อเชื่อมต่อระบบภายใต้คณะทำงานร่วมระหว่างกรมศุลกากร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ บมจ.โทรคมนาคมแห่งชาติ และกรมวิชาการเกษตร

ประมง

การดำเนินงานที่ผ่านมา :

กรมประมงได้ให้บริการออกใบอนุญาตนำเข้าส่งออก นำผ่าน สัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ ตามภารกิจและกฎหมายที่รับผิดชอบ โดยมีระยะเวลาในการดำเนินการตามที่กำหนดในคู่มือประชาชนไม่เกิน 6 ชั่วโมง ในปี 2565 มีการออกใบอนุญาตนำเข้าส่งออก นำผ่าน สัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ จำนวน 500,668 ฉบับ เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด จำนวน 418,052 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.5 เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกและสนับสนุนการดำเนินการด้านโลจิสติกส์ ดังนั้น ในปี 2566 กรมประมงจึงกำหนดข้อตกลงระดับการบริการ (Service-Level Agreement: SLA) ให้บริการออกใบอนุญาตนำเข้าส่งออก นำผ่าน สัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด โดยดำเนินการออกใบอนุญาตนำเข้าส่งออก นำผ่าน สัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำจำนวน 520,198 ฉบับ เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด ร้อยละ 100 ซึ่งเป็นไปตามที่กำหนดข้อตกลงระดับการบริการ และระยะเวลาตามที่กำหนดในคู่มือประชาชน

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมาย :

ปริมาณการขอออกใบอนุญาตที่มีจำนวนมาก ในช่วงบางเวลา ประกอบกับสินค้าสัตว์น้ำบางชนิด ต้องขอใบอนุญาตตามกฎหมายหลายฉบับ และมีวัตถุประสงค์ในการควบคุมที่แตกต่างกัน ทำให้ระยะเวลาในการดำเนินการเพิ่มขึ้น และไม่เป็นที่กำหนด

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย :

ในระยะต่อไปควรพัฒนาการเชื่อมโยงข้อมูลเอกสารประกอบการพิจารณาอนุญาตทั้งจากหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศ ให้เป็นอิเล็กทรอนิกส์เต็มรูปแบบ ซึ่งจะช่วยให้ลดระยะเวลาการดำเนินการในการออกใบอนุญาตนำเข้าส่งออก นำผ่าน สัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเป็นไปตามที่กำหนด

ปศุสัตว์

การดำเนินงานที่ผ่านมา :

กรมปศุสัตว์อำนวยความสะดวกและให้บริการด้านโลจิสติกส์ แก่ผู้ประกอบการด้านปศุสัตว์ ปี 2566 มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 96.59 แบ่งเป็น

1. การให้บริการออกหนังสือรับรองสุขอนามัย (Health Certificate) สำหรับสินค้าปศุสัตว์เพื่อการส่งออกซึ่งได้ปรับปรุงการให้บริการแก่ผู้ประกอบการ โดยการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการยื่นคำขอผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ จำนวนคำขอหนังสือรับรองสุขอนามัยสำหรับสินค้าปศุสัตว์เพื่อการส่งออกมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 85,207 ฉบับ และมีจำนวนคำขอ ที่ได้รับการอนุมัติภายในระยะเวลาที่กำหนด จำนวน 79,399 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.18

2. การให้บริการออกหนังสือรับรองสุขอนามัย (Health Certificate) สำหรับสัตว์และซากสัตว์ที่ไม่ใช่เพื่อการบริโภค ได้พัฒนาระบบการเคลื่อนย้ายสัตว์และซากสัตว์ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - Movement) ให้สามารถแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลแบบอิเล็กทรอนิกส์กับหน่วยงานอื่นได้ โดยปรับปรุงให้มีการลงนามด้วยลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทำให้การออกหนังสือรับรองเป็นไปด้วยความรวดเร็ว สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาหรือรวดเร็วที่กำหนดไว้ในคู่มือสำหรับประชาชนคิดเป็นร้อยละ 100 รวมถึงสามารถรองรับการแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบ NSW ของกรมศุลกากรได้ ทำให้ประชาชนผู้รับบริการมีช่องทางในการยื่นคำขอมากขึ้น

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมาย :

การอำนวยความสะดวกและให้บริการด้านโลจิสติกส์เกษตรผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ อาจประสบปัญหาในกรณีที่ระบบขัดข้องใช้งานไม่ได้จะทำได้ไม่สามารภให้บริการได้ตามระยะเวลาที่กำหนด ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมในเรื่องการบำรุงรักษาระบบ รวมถึงการกำหนดแผนฉุกเฉินเพื่อรองรับกรณีที่ระบบขัดข้อง

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย :

1. หน่วยงานผู้ให้บริการควรมีการจำแนกปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาในการให้บริการ เพื่อเก็บรวบรวมเป็นข้อมูลไว้ใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการให้บริการและการเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมตั้งแต่ขั้นตอนการยื่นคำขอออกเอกสารประกอบการยื่นคำขอใบรับรองสุขอนามัย เช่น หนังสือรับรองการตรวจเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์ แบบแสดงรายละเอียดผลิตภัณฑ์ในตู้สินค้า เป็นต้น เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงภาพรวมของการให้บริการทั้งระบบ

2. หนังสือรับรอง Health Certificate สำหรับสัตว์และซากสัตว์ที่ไม่ใช่เพื่อการบริโภคที่มีการลงนามด้วยลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์อาจมีอุปสรรคในช่วงมีการเปลี่ยนแปลงผู้มีอำนาจลงนาม อาทิ การเกษียณอายุ การโยกย้ายตำแหน่งหรือการรักษาราชการแทน โดยหน่วยงานต้องแจ้งผู้ดูแลระบบ e - Movement ทราบเพื่อแก้ไขลายมือชื่อให้ถูกต้อง

3.2 ผลการดำเนินงานตามประเด็นการพัฒนาของแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบ โลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 - 2570) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 – 2570) ได้กำหนดประเด็นการพัฒนา 3 ประเด็น รวมทั้งได้กำหนดให้มีตัวชี้วัดย่อยสำหรับประเมินการบรรลุผลสำเร็จในแต่ละประเด็นการพัฒนา ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการในการบริหารจัดการโลจิสติกส์เกษตร มีตัวชี้วัดย่อย 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) สหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับ 1 และ 2 อย่างน้อย ร้อยละ 95 2) วิสาหกิจชุมชนและกลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง ร้อยละ 30 และ 3) อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปขยายตัวร้อยละ 4 ต่อปี

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์เกษตร มีตัวชี้วัดย่อย 1 ตัวชี้วัด คือ ด่านสินค้าเกษตร (พืช ประมง ปศุสัตว์) ได้รับการพัฒนาให้ได้มาตรฐาน และเป็นที่ยอมรับจากต่างประเทศ จำนวน 134 แห่ง

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการขับเคลื่อนโลจิสติกส์ภาคการเกษตร มีตัวชี้วัดย่อย 1 ตัวชี้วัด คือ มูลค่าผลผลิตของฟาร์ม/แปลงที่นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ ทั้งพืช ปศุสัตว์ ประมง เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 4 ต่อปี

ทั้งนี้ มีกรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมประมง กรมปศุสัตว์ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบจัดเก็บตัวชี้วัดดังกล่าว

โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการที่สนับสนุนการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตรแล้วจำนวน 20 โครงการ งบประมาณรวม 96 ล้านบาท จาก 10 หน่วยงาน ได้แก่ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมการข้าว กรมปศุสัตว์ กรมประมง สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ การยางแห่งประเทศไทย สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ประเด็นการพัฒนาที่ 1

สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการ ในการบริหารจัดการโลจิสติกส์เกษตร

- **ตัวชี้วัดย่อยที่ 1** สหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับ 1 และ 2 อย่างน้อยร้อยละ 95

หน่วยงานรับผิดชอบ : กรมส่งเสริมสหกรณ์

ข้อมูลฐาน ปี 2565 (Baseline)	ข้อมูลปี 2566
N/A	ร้อยละ 43.88

สถานการณ์เทียบกับค่าเป้าหมาย
ยังไม่บรรลุเป้าหมาย

หมายเหตุ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กรมส่งเสริมสหกรณ์ปรับปรุงแก้ไขเกณฑ์การประเมินและค่าเป้าหมายตัวชี้วัด การจัดชั้นความเข้มแข็งสหกรณ์ เพื่อให้เป็นไปตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

ปี 2566 สหกรณ์ภาคการเกษตรชั้น 1 และ 2 มีจำนวน 1,477 แห่ง จากทั้งหมด 3,366 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 43.88 ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ เนื่องจากที่ผ่านมาสหกรณ์มีผลการดำเนินงานขาดทุน

และขาดการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์ ทั้งนี้ หากสหกรณ์ได้รับการส่งเสริม กำกับดูแล และพัฒนาให้มีความเข้มแข็งตามศักยภาพ รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน จากการเข้าไป แนะนำ ส่งเสริม กำกับดูแล และพัฒนาการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ตามแผนงาน/โครงการและแนวทางการบริหารกิจการตามที่กรมส่งเสริมสหกรณ์กำหนดไว้ รวมถึงการชำระบัญชีของสหกรณ์ที่เข้าสู่กระบวนการเลิกกิจการแล้ว จะช่วยให้สามารถยกระดับความเข้มแข็งและผลลัพธ์การดำเนินงานของสหกรณ์ได้

● **ตัวชี้วัดย่อยที่ 2** วิสาหกิจชุมชนและกลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็งร้อยละ 30

หน่วยงานรับผิดชอบ : กรมส่งเสริมการเกษตร

ข้อมูลฐาน ปี 2565 (Baseline)	ข้อมูลปี 2566
ร้อยละ 26.44 (22,156/80,025 แห่ง)	ร้อยละ 30.05 (25,102/83,533 แห่ง)

สถานการณ์เทียบกับค่าเป้าหมาย
บรรลุเป้าหมาย

ปี 2566 มีเป้าหมายที่ยกระดับวิสาหกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ศักยภาพอยู่ในระดับดี ร้อยละ 30.00 จากวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียน จำนวน 83,533 แห่ง โดยมีค่าเป้าหมายที่สูงขึ้นจากปี 2565 ที่วัดความเข้มแข็งอยู่ที่ร้อยละ 26.25 ส่งผลให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตาม วิสาหกิจชุมชนที่ดำเนินกิจการควรมีการประเมินศักยภาพอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาทักษะเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ ให้สามารถเป็นพี่เลี้ยงวิสาหกิจชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนากิจการ เพื่อกำหนดทิศทางในการดำเนินธุรกิจ และยกระดับศักยภาพของวิสาหกิจชุมชนให้สูงขึ้น โดยให้ความสำคัญกับการยกระดับศักยภาพวิสาหกิจชุมชนที่มีการจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2562 และควรมีการบูรณาการจากหน่วยงานที่สนับสนุนตามประเภทกิจการของวิสาหกิจชุมชน เช่น ด้านประมง ปศุสัตว์ สิ่งทอ และหัตถกรรม เป็นต้น เพื่อให้ครอบคลุมวิสาหกิจชุมชนทั้งหมดต่อไป

● **ตัวชี้วัดย่อยที่ 3** อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปขยายตัวร้อยละ 4 ต่อปี

หน่วยงานรับผิดชอบ : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ข้อมูลฐาน ปี 2565 (Baseline)	ข้อมูลปี 2566
สินค้าเกษตรแปรรูป และผลิตภัณฑ์ (มูลค่าที่แท้จริง) ปี 2564 มีมูลค่า 709,715 ลบ.	ขยายตัวร้อยละ 2.5 สินค้าเกษตรแปรรูป และผลิตภัณฑ์ (มูลค่าที่แท้จริง) ปี 2565 มีมูลค่า 727,243 ลบ.

สถานการณ์เทียบกับค่าเป้าหมาย
ยังไม่บรรลุเป้าหมาย

หมายเหตุ: การรายงานข้อมูล ปี 2566 ประมวลผลจากสถิติผลิตภัณฑ์มวลรวม ปี 2564 และ 2565, การรายงานมูลค่า ประมวลผลจากราคาประจำปี, การรายงานอัตราการขยายตัว ประมวลผลจากมูลค่าที่แท้จริง

ปี 2565 สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (ณ ราคาประจำปี) มีมูลค่ารวม 1,181,373 ล้านบาท ปรับตัวเพิ่มขึ้นจาก 1,108,234 ล้านบาท ในปี 2564 ส่งผลให้อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูป และผลิตภัณฑ์ (มูลค่าที่แท้จริง) อยู่ที่ร้อยละ 2.5 คิดเป็นร้อยละ 62.5 ของค่าเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการผลิตผลิตภัณฑ์อาหารซึ่งเป็นกิจกรรมหลักของการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 42) มีอัตราการขยายตัวชะลอลงจาก ปี 2564 ตามการชะลอลงของการแปรรูป

และการถนอม ผลไม้และผัก ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากธัญพืช เนื่องจากวัตถุดิบสำคัญ ได้แก่ มันสำปะหลัง และสับปะรด มีผลผลิตลดลง และการดำเนินงานในปี 2566 ส่วนใหญ่เป็นโครงการในลักษณะที่มุ่งเน้นการพัฒนา ผลิตภัณฑ์ต้นแบบสินค้าเกษตรแปรรูป การสร้างศักยภาพด้านการผลิตและการตลาดให้แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ด้วยการถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคนิค และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการแปรรูปและการเพิ่มยอดขาย ตลอดจนการยกระดับผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานสากล ซึ่งการดำเนินงานในระยะต่อไปการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ควรมุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการรวมกลุ่มเกษตรกร เช่น การอำนวยความสะดวกด้านข้อมูลและขั้นตอนทางกฎหมายในการจดทะเบียนรวมกลุ่ม การชำระภาษี เป็นต้น รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรและแปรรูปสินค้าเกษตรให้มากขึ้น โดยภาครัฐควรจัดหาแหล่งเงินทุนที่เหมาะสมและให้ความรู้เกี่ยวกับการปรับใช้เทคโนโลยีในการผลิต การวิจัยการตลาด ควบคู่ไปกับการสร้างการรับรู้ในสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ให้เป็น ที่แพร่หลายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างเครื่องหมายการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

- ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

ปี 2566 ได้ดำเนินการยกระดับสถาบันเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งให้เป็นผู้ประกอบการ **โลจิสติกส์เกษตร** ด้วยการจัดอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องให้กับสหกรณ์ 70 แห่ง ในพื้นที่ 47 จังหวัด รวมทั้งสนับสนุนองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโลจิสติกส์เกษตรให้กับเกษตรกร สถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร โดยจัดอบรมหลักสูตรการประยุกต์ใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อการตลาดของสหกรณ์ (Platform device and data-driven) และความรู้เกี่ยวกับการส่งออกสินค้าเกษตร จำนวน 135 ราย เพื่อให้สามารถ ประกอบธุรกิจรวบรวมผลผลิต เคลื่อนย้ายวัตถุดิบด้วยบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม ให้บริการแปรรูปผลผลิต จัดเก็บ และกระจายสินค้าเกษตรได้อย่างรวดเร็ว เป็นไปตามมาตรฐาน รวมถึงส่งเสริมให้สร้างแบรนด์เป็นของตนเอง และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ อาทิ การตรวจมาตรฐานการผลิตเบื้องต้นด้วยบุคลากรของสถาบันเกษตรกร และการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์อุปกรณ์/เครื่องมือ/เครื่องจักรและการคำนวณต้นทุนการผลิต จำนวน 192 ราย การสร้างเครือข่ายผู้ผลิต และจัดทำแผนบริหารจัดการสินค้าเกษตรจากแหล่งผลิต จำนวน 1,400 ราย และการเชื่อมโยงเครือข่ายการตลาดของสหกรณ์ภาคการเกษตรกับหน่วยงานภาคเอกชนหรือองค์กรอื่น รวมทั้งสหกรณ์ประเภทอื่น ๆ จำนวน 90 ราย

นอกจากนี้ ยังดำเนินการ**สร้างและพัฒนาเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรต้นแบบ** พัฒนาสหกรณ์ให้มีความเข้มแข็งตามศักยภาพ ด้วยการแนะนำ ส่งเสริม กำกับดูแล และพัฒนาการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ตามแผนงาน/โครงการและแนวทางการบริหารกิจการของกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยการจัดอบรมเพื่อแนะนำ ส่งเสริมสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ให้มีศักยภาพด้านกระบวนการแปรรูป/การสร้างเครือข่ายตลาด/พัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด จำนวน 59 จังหวัด 140 แห่ง และจัดอบรมส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการวิเคราะห์ตลาด/การแปรรูป/การจัดทำบรรจุภัณฑ์ จำนวน 60 แห่ง ในพื้นที่ 41 จังหวัด รวมทั้งจัดประชุมสร้างเวที/เจรจาทางการค้าเพื่อเชื่อมโยงตลาดระหว่างสหกรณ์ผู้ผลิตและผู้ซื้อ เพื่อจัดทำแผนการรับซื้อผลผลิตร่วมกัน จำนวน 80 แห่งรวม 220 ราย

รวมทั้งการพัฒนาบุคลากรด้านโลจิสติกส์ให้มีความรู้ด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตรโดยการจัดอบรมหลักสูตรธุรกิจและการบริหารจัดการธุรกิจเกษตรแบบมืออาชีพให้แก่คณะกรรมการและฝ่ายจัดการของสหกรณ์ภาคการเกษตร จำนวน 160 ราย ตลอดจนพัฒนาความรู้และศักยภาพในการจัดการธุรกิจเกษตรและโลจิสติกส์ให้กับเจ้าหน้าที่ตลาดเกษตรกรและตลาดเกษตรกรออนไลน์ทั่วประเทศ

● **ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาในระยะต่อไป**

1. เสริมสร้างศักยภาพและยกระดับสถาบันเกษตรกรให้เป็นกลไกหลักในการบริหารจัดการและเชื่อมโยงภาคีเครือข่ายในเชิงหุ้นส่วนเศรษฐกิจ (สถาบันเกษตรกร/ภาคเอกชน/ส่วนราชการ/นักวิชาการ) เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาภาคเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน รวมทั้งพัฒนาบุคลากรด้านโลจิสติกส์ให้มีทักษะความเชี่ยวชาญมากขึ้น
2. สนับสนุนองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์เกษตรให้กับเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร โดยให้ความสำคัญกับกิจกรรมการรวบรวม คัดแยก บรรจุภัณฑ์ การบริหารจัดการฟาร์ม กิจกรรมหลังการเก็บเกี่ยว และการขนส่ง
3. สร้างและพัฒนาเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรต้นแบบ ให้เป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์เกษตร

● **ข้อเสนอโครงการ**

1. โครงการยกระดับเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Provider: ASP)
2. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

ประเด็นการพัฒนาที่ 2   **พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์เกษตร**

- **ตัวชี้วัดย่อยที่ 4** ด้านสินค้าเกษตร (พืช ประมง ปศุสัตว์) ได้รับการพัฒนาให้ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับจากต่างประเทศ จำนวน 134 แห่ง
หน่วยงานรับผิดชอบ : กรมวิชาการเกษตร กรมประมง กรมปศุสัตว์

ข้อมูลฐาน ปี 2565 (Baseline)	ข้อมูลปี 2566
- ด้านพืช N/A	ร้อยละ 100 (48 แห่ง)
- ด้านประมง N/A	ร้อยละ 100 (24 แห่ง*)
- ด้านปศุสัตว์ N/A	ร้อยละ 100 (59 แห่ง)

สถานการณ์เทียบกับค่าเป้าหมาย
บรรลุเป้าหมาย

หมายเหตุ: *เนื่องจากมีการปรับโครงสร้างหน่วยงานกรมประมงตามคำสั่งกรมประมง ที่ 825/2563 ลงวันที่ 24 กันยายน พ.ศ. 2563 เรื่อง การกำหนด โครงสร้างการแบ่งงานภายในและหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2563 ลงวันที่ 24 กันยายน 2563 ทำให้มีการยุบรวมหน่วยงานด้านตรวจประมงที่มีการนำเข้าส่งออกเหลือเพียง 24 แห่ง

- **ด้านพืช** (กรมวิชาการเกษตร) ในปี 2565 ได้จัดทำแนวทางการแจ้งเตือนเมื่อมีการตรวจพบสินค้านำเข้าที่ไม่ตรงตามเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 ซึ่งแต่ละด้านยังมีความเข้าใจที่ไม่ตรงกัน และมีการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติงาน ต่อมาปี 2566 จึงได้กำหนดเป็นมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operation Procedure: SOP) และระบบการแจ้งเตือนแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยพิจารณาจากมาตรฐานระหว่างประเทศ ISPM12: Phytosanitary certificates และมีการอบรมผู้ปฏิบัติงานทั้ง 48 ด้าน รวมทั้งจัดทำคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน (SOP) โดยมีคณะทำงานภายในสำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร ทำหน้าที่พิจารณาจัดทำคู่มือ SOP ให้สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ ISPM12 มีการระดมความคิดเห็นและการยกยกร่างก่อนที่จะแจ้งเวียนเป็นแนวทางปฏิบัติ ตลอดจนศึกษาเงื่อนไขข้อมูลการแจ้งเตือนให้สอดคล้องตามกฎหมาย รวมทั้งออกแบบการจัดทำระบบเบื้องต้น เสนอผู้ใช้งานทุกด้านและเปิดระบบการแจ้งเตือนแบบอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบ NSW อย่างไรก็ดี เนื่องจากมีการปรับปรุงเงื่อนไขตามมาตรการสุขอนามัยพืชตามมาตรฐานระหว่างประเทศ (ISPM12) เพื่อให้ทันการค้าโลก การลดขั้นตอนและลดกระดาษเป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบอิเล็กทรอนิกส์ในอนาคต ส่งผลให้ประเทศไทยต้องยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 ของด้านตรวจพืชทุกด้าน จึงจำเป็นต้องมีการอบรมสำหรับบุคคลากรรายใหม่ และให้บุคคลากรเดิมเข้ามาอบรม (Refresh) เพื่อการเรียนรู้ในประเด็นใหม่อย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงาน

- **ด้านประมง** (กรมประมง) ได้ดำเนินการพัฒนาระบบรับข้อมูลหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (Operational Certification Procedure: OCP) ภายใต้ ATIGA สำหรับ e-Form D ผ่านระบบ NSW และเปิดใช้งานตั้งแต่วันที่ 28 พฤศจิกายน 2565 เป็นต้นมา โดยผู้นำเข้าเพียงระบุเลขที่หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Form D) ในการยื่นคำขอผ่านระบบ Fisheries Single Window (FSW) ระบบจะเชื่อมโยงข้อมูล e-Form D จากระบบ NSW และตรวจสอบข้อมูลกับคำขอรวมถึงแสดงข้อมูลให้เจ้าหน้าที่เพื่อใช้ในการตรวจสอบและพิจารณาอนุญาตนำเข้าทางด่านตรวจประมงทุกแห่ง อย่างไรก็ตาม ยังคงมีประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการพัฒนาด้านสินค้าเกษตร (ประมง) ในการรับข้อมูลหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (Operational Certification Procedure: OCP) ภายใต้ ATIGA สำหรับ e-Form D ผ่านระบบ NSW คือ การปรับปรุงระบบเชื่อมโยงข้อมูลหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ (e-Form D) ของประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งอาจพบปัญหาทางด้านเทคนิค ส่งผลให้ไม่สามารถรับข้อมูล e-Form D จากประเทศสมาชิกอาเซียนได้ในบางช่วงเวลาดังนั้น การดำเนินงานในระยะต่อไป กรมประมงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะดำเนินการเจรจาเพื่อเชื่อมโยงเอกสารหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าจากประเทศคู่ค้าอื่นที่นอกเหนือจากประเทศสมาชิกอาเซียน รวมถึงขยายการเชื่อมโยงข้อมูลในเอกสารรับรองประเภทอื่น เพื่อให้การพิจารณาอนุญาตในการนำเข้าสินค้าเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ลดการปลอมแปลงเอกสารและลดการทวนสอบข้อมูลกับประเทศต้นทาง

- **ด้านปศุสัตว์** (กรมปศุสัตว์) ในปี 2566 สามารถดำเนินการพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - Movement) ให้รองรับการแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลใบคำขอและหนังสือรับรองสุขอนามัย (Health Certificate) สำหรับสัตว์และซากสัตว์ที่ไม่ใช่เพื่อการบริโภคผ่านระบบ NSW ของกรมศุลกากร เป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน เพิ่มช่องทางการยื่นคำขอ สามารถยื่นได้ทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - Movement)

ของกรมปศุสัตว์ หรือทางระบบ NSW ของกรมศุลกากร และรองรับการเชื่อมโยงกับระบบ ASEAN Single Window (ASW) สามารถส่งข้อมูลหนังสือรับรองสุขอนามัย (Health Certificate) สำหรับสัตว์และซากสัตว์ที่ไม่ใช่เพื่อการบริโภคไปยังต่างประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียนที่มีการพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์รองรับไว้ได้ อย่างไรก็ตาม การแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลหนังสือรับรองสุขอนามัย (Health Certificate) สำหรับสัตว์และซากสัตว์ที่ไม่ใช่เพื่อการบริโภคกับหน่วยงานต่างประเทศ ต้องดำเนินการหารือ และกำหนดโครงสร้างข้อมูลร่วมกันกับหน่วยงานในแต่ละประเทศ เนื่องจากข้อมูลหนังสือรับรองฯ และความต้องการข้อมูลของแต่ละประเทศแตกต่างกัน แม้ว่ากรมปศุสัตว์ ได้เตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลกับต่างประเทศแล้วแต่ในปัจจุบันยังไม่มีประเทศใดที่แสดงความประสงค์จะทดสอบการเชื่อมโยงข้อมูลหนังสือรับรองสุขอนามัย (Health Certificate) สำหรับสัตว์และซากสัตว์ที่ไม่ใช่เพื่อการบริโภคกับประเทศไทย ดังนั้น การแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลจะต้องขึ้นอยู่กับสถานะความพร้อมในการพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์ของแต่ละประเทศด้วย จึงต้องเตรียมความพร้อมโดยปรับปรุงระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้สามารถรองรับการแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลหนังสือรับรองสุขอนามัย (Health Certificate) สำหรับสัตว์และซากสัตว์ที่ไม่ใช่เพื่อการบริโภคกับต่างประเทศเมื่อหน่วยงานต่างประเทศได้พัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์เป็นที่เรียบร้อยแล้วและแสดงความประสงค์จะทดสอบการแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลหนังสือรับรองดังกล่าวกับประเทศไทย จะสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

ในปี 2566 ได้ดำเนินการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์เกษตรเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางการค้าของภูมิภาคอาเซียน ด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ ณ ด้านสินค้าเกษตร และพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์ให้เชื่อมโยงไร้รอยต่อ อาทิ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโดยการปรับปรุงศูนย์บริหารจัดการด่านตรวจประมงในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 จังหวัด (จังหวัดหนองคายและมุกดาหาร) การพัฒนาศักยภาพด้านสินค้าปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย เพื่อรองรับการขนส่งระหว่างประเทศผ่านทางรถไฟไทย-ลาว-จีน และการสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็น Transshipment Port ในการขนถ่ายสินค้าทางเรือ รวมทั้งเจรจาและปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์สินค้าเกษตร ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกด้านการขนส่งสินค้าข้ามพรมแดนโดยการเพิ่มด่านในพิธีสารว่าด้วยการนำเข้าส่งออกสินค้าเกษตรรายสินค้า การลงพื้นที่หารือประเด็นการค้าระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของไทย และหน่วยงานรัฐด้านการเกษตรของ สปป.ลาว และการสำรวจเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการตรวจสอบเพื่อรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับการนำเข้าส่งออกผ่านประเทศที่สามไปจีน โดยดำเนินการฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมของพนักงานเจ้าหน้าที่ และผู้ประกอบการส่งออกและโลจิสติกส์ รวมทั้งการทบทวนปรับปรุงมาตรฐานการให้บริการ ลดขั้นตอน และระยะเวลาการให้บริการ การนำระบบเชื่อมโยงคำขอกกลางและระบบสนับสนุนใบอนุญาตและใบรับรองผ่านอินเทอร์เน็ตเพื่อลดขั้นตอนและระยะเวลาในการติดต่อหน่วยงาน อาทิ การออกใบอนุญาต/ใบรับรองสินค้าประมงผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ รวม 1,830 ฉบับ การเพิ่มประสิทธิภาพให้บริการเชื่อมโยงใบอนุญาตใบรับรองอิเล็กทรอนิกส์ (License Per Invoice) ของกรมวิชาการเกษตร การจัดเก็บสำรอง

ข้อมูลการตรวจสอบศัตรูพืชเพื่อออกใบรับรองสุขอนามัยพืชบน Cloud Storage และการตรวจบูรณาการป้องกันการลักลอบนำเข้า-ส่งออกสินค้าสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ รวม 154 ครั้ง

ตลอดจนการสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์เกษตร โดยการก่อสร้างอาคารรวบรวมและคัดบรรจุผลผลิตทางการเกษตรที่มีการบริหารงานโดยสถาบันเกษตรกรในพื้นที่ภาคเหนือ เพื่อพัฒนาขยายเครือข่ายสถาบันเกษตรกรให้เป็นจุดรับส่งสินค้าเกษตร (Drop - off) ของจังหวัดและชุมชน รวมถึงพัฒนาตลาดกลางและเชื่อมโยงตลาดระดับต่าง ๆ และบูรณาการและผลักดันการใช้กลไกภาครัฐ ด้วยการสนับสนุนให้มีการใช้ประโยชน์จากตลาดกลางของสหกรณ์ที่มีอยู่ให้เต็มประสิทธิภาพและสร้างกลไกเชื่อมโยงเครือข่ายตลาดระดับต่าง ๆ ของภาครัฐและเอกชนทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ให้กับเกษตรกร โดยส่งเสริมการพัฒนาระบบตลาดภายในสำหรับสินค้าเกษตรพัฒนาช่องทางตลาดเพื่อเชื่อมโยงเกษตรกรผู้ผลิตสู่ผู้บริโภค อาทิ ตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ ตลาดโครงการหลวง ตลาดข้อตกลง ตลาดท้องถิ่นและตลาดออนไลน์

- **ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาในระยะต่อไป**

1. บูรณาการและผลักดันการใช้กลไกภาครัฐ อาทิ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร องค์การคลังสินค้า ทำหน้าที่ด้านการตลาดและให้บริการด้านโลจิสติกส์เกษตร ตลอดจนส่งเสริมการขายสินค้าเกษตรแบบออนไลน์และออฟไลน์

2. สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์เกษตร ให้แก่สถาบันเกษตรกร จัดตั้งศูนย์บริการด้านการเกษตร และให้มีศูนย์กลางโลจิสติกส์สินค้าเกษตรครบวงจรรองรับการเป็นศูนย์กลางการค้าของภูมิภาคอาเซียน

3. ยกระดับศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรของสถาบันเกษตรกร และสร้างเครือข่ายสถาบันเกษตรกรให้เป็นฐานการรวบรวม กระจาย และเป็นจุดเชื่อมต่อการขนส่งสินค้าเกษตรที่สำคัญในภูมิภาค และสามารถติดตามสินค้าเกษตรได้ตลอดการขนส่ง

4. เจรจาและปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์สินค้าเกษตร ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกด้านการขนส่งสินค้าข้ามพรมแดน

- **ข้อเสนอโครงการ**

1. โครงการพัฒนาศักยภาพด้านสินค้าเพื่อรองรับการขนส่งระหว่างประเทศผ่านทางรถไฟ ไทย-ลาว-จีน

2. โครงการพัฒนาศูนย์บริการโลจิสติกส์สินค้าเกษตรครบวงจร

3. โครงการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรเชื่อมโยงตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ

4. โครงการติดตามสถานการณ์และปัญหาอุปสรรคในการนำเข้า-ส่งออกสินค้าเกษตรเพื่อจัดทำแนวทางเจรจาและการอำนวยความสะดวกทางการค้า

ประเด็นการพัฒนาที่ 3

ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการขับเคลื่อน โลจิสติกส์ภาคการเกษตร

- ตัวชี้วัดย่อยที่ 5 มูลค่าผลผลิตของฟาร์ม/แปลงที่นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ทั้งพืช ปศุสัตว์ ประมง เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 4 ต่อปี

หน่วยงานรับผิดชอบ : กรมส่งเสริมการเกษตร

ข้อมูลฐาน ปี 2565 (Baseline)	ข้อมูลปี 2566
เพิ่มขึ้นร้อยละ 113.18	เพิ่มขึ้นร้อยละ 50.76

สถานการณ์เทียบกับค่าเป้าหมาย
บรรลุเป้าหมาย

หมายเหตุ : ข้อมูลปี 2566 จากโครงการ 1 อำเภอ 1 แปลงเกษตรอัจฉริยะ กิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาต้นแบบเกษตรอัจฉริยะ

การดำเนินงานที่ผ่านมาในปี 2565 ได้จัดทำแปลงเรียนรู้เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้วยระบบเกษตรอัจฉริยะ จำนวน 5 ฟาร์ม/แปลง (45.45 ไร่) คิดเป็นมูลค่า 1,695,363 บาท (37,466 บาทต่อไร่) ส่วนปี 2566 ได้จัดทำแปลงเรียนรู้เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้วยระบบเกษตรอัจฉริยะ จำนวน 5 ฟาร์ม/แปลง (59.75 ไร่) คิดเป็นมูลค่า 4,546,402 บาท (76,090 บาทต่อไร่) อย่างไรก็ตาม ต้นทุนที่เพิ่มขึ้นในระยะแรกของการทำเกษตรอัจฉริยะ อาจมีผลต่อการตัดสินใจเปลี่ยนวิธีการทำการเกษตรของเกษตรกร ดังนั้น การดำเนินงานในระยะต่อไป ควรสนับสนุน ส่งเสริมองค์ความรู้ และพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับประเทศไทย

- ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

ปี 2566 ได้ดำเนินจัดทำระบบฐานข้อมูลที่ครอบคลุมทุกมิติและสอดคล้องกับการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศ ด้วยการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำฐานข้อมูลโลจิสติกส์เกษตรซึ่งประกอบด้วยข้อมูลสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลด้านการผลิตสินค้าเกษตร โครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรต้นทุนโลจิสติกส์สินค้าเกษตรที่สำคัญ ผู้ให้บริการโลจิสติกส์ด้านการเกษตรของไทย ข้อมูลการกระจายผลผลิตทั้งในและต่างประเทศ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์ด้านการเกษตร อาทิ การศึกษาระบบโลจิสติกส์ของผลิตผลและสินค้าเกษตรบนพื้นที่สูงเพื่อรวบรวมข้อมูลด้านการผลิตและการตลาดของพืชหลักที่ส่งเสริมในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง รวมทั้งพัฒนาความรู้และศักยภาพในการจัดการธุรกิจเกษตรและโลจิสติกส์ ตลอดจนการพัฒนาประสิทธิภาพโลจิสติกส์การเกษตรเพื่อลดการสูญเสีย และศึกษากิจการกรมและต้นทุนโลจิสติกส์ ตั้งแต่กระบวนการหลังการเก็บเกี่ยวข้าวจนถึงการขนส่งข้าวเปลือกไปยังแหล่งรับซื้อ เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพโลจิสติกส์สินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศ รวมทั้งพัฒนาระบบการให้บริการโลจิสติกส์เกษตรผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยสร้างความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าส่งออก และโลจิสติกส์ในการพัฒนาการให้บริการออกใบอนุญาต/ใบรับรองสินค้า อาทิ ใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ (e-Phyto Certificate) ใบรับรองสุขอนามัยสัตว์น้ำ (Health Certificate) และใบรับรองสุขอนามัยสัตว์ (Animal Health Certificates) ครอบคลุมทั้งในประเทศและสามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับประเทศคู่ค้าในรูปแบบ

อิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบ National Single Window (NSW) ตลอดจนการพัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว (Single Submission) และเพิ่มประสิทธิภาพระบบให้บริการด้านการจัดการใบอนุญาตสำหรับผู้ประกอบการสินค้าเกษตร (TAS-License) เพื่อยกระดับบริการภาครัฐ

นอกจากนี้ ยังส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมมาใช้ในการอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์เกษตร โดยส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมมาใช้ในการอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์เกษตร อาทิ การเพิ่มประสิทธิภาพการอนุมัติรหัสเครื่องหมายรับรองมาตรฐานด้านระบบปัญญาประดิษฐ์ และระบบติดตามการใช้เครื่องหมายอัตโนมัติ และการพัฒนาระบบติดตามตรวจสอบสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับตลอดห่วงโซ่การผลิต

● ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาในระยะต่อไป

1. กำหนดนโยบายและมาตรการสนับสนุนให้เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการกระบวนการผลิตและบริหารจัดการโลจิสติกส์ตลอดโซ่อุปทานและต่อยอดในเชิงพาณิชย์ ส่งเสริมให้เกษตรกรลดความสูญเสียในกิจกรรมโลจิสติกส์

2. จัดทำระบบฐานข้อมูลที่ครอบคลุมทุกมิติและสอดคล้องกับการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนและการบริหารจัดการโลจิสติกส์ภาคการเกษตร

3. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์เกษตร รวมทั้งการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการหลังการเก็บเกี่ยว การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การขนส่ง และการเก็บรักษา

● ข้อเสนอโครงการ

1. โครงการพัฒนาฐานข้อมูลและแอปพลิเคชันเพื่อการจัดเก็บ และการจัดการข้อมูลโลจิสติกส์สินค้าเกษตร

2. โครงการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้สนับสนุนการให้บริการโลจิสติกส์เกษตรตลอดโซ่อุปทาน

3. โครงการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรมด้านโลจิสติกส์ และการบริหารจัดการหลังการเก็บเกี่ยว

ภาคผนวก

การติดตามผลการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 – 2570) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร ได้ดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 – 2570) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จากหน่วยงานในสังกัดและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้อง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดกรอบการติดตามผลการดำเนินงาน โดยกำหนดการติดตามผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด เมื่อสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 และกำหนดการติดตามผลการดำเนินงานโครงการเป็นรายไตรมาส

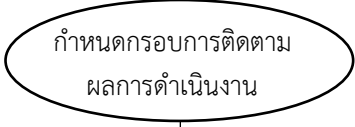
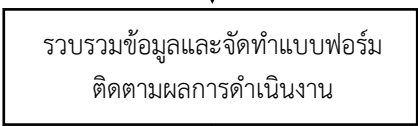
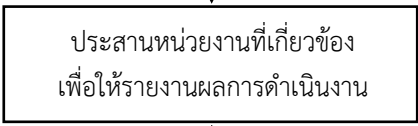
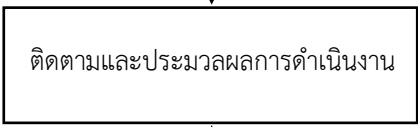
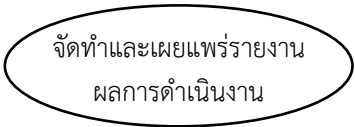
2. รวบรวมข้อมูลและจัดทำแบบฟอร์มติดตามผลการดำเนินงาน โดยการรวบรวมความก้าวหน้าผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและหน่วยงานรับผิดชอบตัวชี้วัด/โครงการที่ปรากฏตามแผนปฏิบัติการฯ และจัดทำแบบฟอร์มติดตามผลการดำเนินงาน ได้แก่ แบบฟอร์มติดตามผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 และแบบฟอร์มติดตามผลการดำเนินงานโครงการที่สนับสนุนการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร ปี 2566

3. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้รายงานผลการดำเนินงาน โดยฝ่ายเลขานุการฯ ได้มีหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ซึ่งหนังสือติดตามผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดจัดส่งภายในไตรมาส 1 ของปีงบประมาณถัดไป ส่วนหนังสือติดตามผลการดำเนินงานโครงการจัดส่งภายใน 30 วันหลังสิ้นไตรมาส ทั้งนี้ ในการติดตามผลการดำเนินงานโครงการไตรมาสที่ 1 ปี 2566 ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ดำเนินการติดตามพร้อมกับไตรมาสที่ 2 ปี 2566

4. ติดตามและประมวลผลการดำเนินงาน โดยฝ่ายเลขานุการฯ ได้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูล/รายละเอียดของรายงานผลการดำเนินงานที่หน่วยงานจัดส่งให้ และประสาน/สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้ผลการดำเนินงานมีความถูกต้องสมบูรณ์

5. จัดทำและเผยแพร่รายงานผลการดำเนินงาน โดยฝ่ายเลขานุการฯ ได้ประมวลผลการดำเนินงานและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 – 2570) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 และเสนอต่อปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะประธานอนุกรรมการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร รวมทั้งเผยแพร่รายงานผลการดำเนินงานในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์

Flowchart การติดตามผลการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์
ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 – 2570) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

กิจกรรม	ขั้นตอน	ระยะเวลา	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
1. กำหนดกรอบการติดตามผลการดำเนินงาน - ติดตามผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดเมื่อสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - ติดตามผลการดำเนินงานโครงการเป็นรายไตรมาส		ต.ค.65	กนผ.
2. รวบรวมข้อมูลและจัดทำแบบฟอร์มติดตามผลการดำเนินงาน - รวบรวมความก้าวหน้าผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและหน่วยงานรับผิดชอบตัวชี้วัด/โครงการที่ปรากฏตามแผนปฏิบัติการฯ - จัดทำแบบฟอร์มติดตามผลการดำเนินงาน ได้แก่ แบบฟอร์มติดตามตัวชี้วัด และแบบฟอร์มติดตามผลการดำเนินงานโครงการ		พ.ย.-ธ.ค.65	กนผ.
3. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้รายงานผลการดำเนินงาน - หนังสือติดตามตัวชี้วัดจัดส่งภายในไตรมาส 1 ของปีงบประมาณถัดไป - หนังสือติดตามผลการดำเนินงานโครงการจัดส่งภายใน 30 วันหลังสิ้นไตรมาส		ทุกไตรมาส, ไตรมาส 1 ปี 2567	กนผ.
4. ติดตามและประเมินผลผลการดำเนินงาน - ตรวจสอบข้อมูล/รายละเอียด และประสาน/สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากหน่วยงาน - ประเมินผลผลการดำเนินงาน		ทุกไตรมาส	กนผ.
5. จัดทำและเผยแพร่รายงานผลการดำเนินงาน - จัดทำรายงานผลการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (พ.ศ. 2566 – 2570) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เสนอต่อปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะประธานอนุกรรมการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร - เผยแพร่รายงานผลการดำเนินงานในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์		มี.ค.-พ.ค. 67	กนผ.

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
Office of Agricultural Economics

ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

02 579 1751

logistics.oae@gmail.com

